

Interessant nieuws van het Eurobirdnet in mei en juni 2001

Vogels in films en op de tv

Een item dat wij al eens eerder aantipten. Dit keer komen er weer enkele aardige vondsten.

Ross McGregor is zeer lovend over de film 'The Piano'. De film speelt zich af in Nieuw-Zeeland in de negentiende eeuw. De vogelsoorten die je hoort, passen goed in die tijd. Het betreft geluiden van Saddlebacks, Mohua's en Kokako's. De opvallendste geluiden van tegenwoordig zijn volgens Ross de zang van zanglijsters en barsmsijsen.

Frappant is het voorkomen van Turkse Tortels in de film 'Rob Roy'. Deze vogels vliegen rond Arbroath Abbey. Dat moet 300 jaar geleden een megatwitch zijn geweest. Ook in 'Soldaat van Oranje' horen wij Turkse Tortels op de achtergrond, als enkele studenten naar Engeland vluchten. De eerste Turkse Tortels zijn in 1949 gezien. Met dank aan Norman van Swelm.

Thomas Bewick (1753-1828)

De Kleine Zwaan (*Cygnus bewickii*) wordt in het Engels Bewick's Swan genoemd. Het was echter niet Thomas Bewick die deze soort zijn naam gaf. Aanvankelijk werden Wilde Zwanen (*Cygnus cygnus*) en Kleine Zwanen beschouwd als Grote Zwanen behorende tot dezelfde soort.

In 1829 hield Richard Wingate uit Newcastle een lezing voor de Natural Society van Northumberland, waarin hij zijn ontdekking van een nieuwe zwanensoort weergaf. Daar hij taxonoom was, beschreef hij de vogel zeer gedetailleerd, maar hij gaf geen naam aan de soort.

Teneinde wetenschappelijk erkenning te krijgen, moest dit wel gebeuren. Zijn vriend P.J. Selby gaf de vogel de naam: 'Cygnus bewickii of Wingate'. William Yarell stelde later voor de soort Bewick's Swan te noemen.

De eer die Thomas Bewick hierdoor kreeg, kwam niet zozeer voort uit zijn bijdrage aan de ornithologie, maar wel aan de prachtige tekeningen die hij maakte van allerlei onderwerpen uit de natuur. Wie zelf deze tekeningen wil bewonderen kan ze opzoeken op: <http://faculty.plattsburgh.edu/peter.friesen/default.asp?go=276>.

Daar vindt u het boek 'Bewick's British Birds' on line. Dit boek is in 1826 verschenen. De site maakt onderdeel uit van de website over de Brontës. In het boek 'Jane Eyre' wordt verwezen naar dit vogelboek.

Nachtzwaluw

In Het Vogeljaar 47 (4) 176 maakte ik melding van Nachtzwaluwen (*Caprimulgus europaeus*) die over zee vliegen. Asaf Mayrose uit Israël schrijft bij zijn oproep voor medewerkers aan een 'Zoölogen-kamp' in de omgeving van Bet Zeida dat men daar een Nachtzwaluw over zee naar het noorden zag vliegen. Dit op zo'n 500 meter voor de

kust van Ceasarea. De vogel moest optornen tegen een sterke noordelijke wind.

Plane-assisted

De vraag of sommige soorten die heel ver weg hun basis hebben, in Nederland kunnen voorkomen, wordt beantwoord door te wijzen op de mogelijkheid dat vogels met schepen verplaatst kunnen worden. Men noemt dit 'ship-assisted'. Een mooi voorbeeld is de Huiskraai (*Corvus splendens*). Deze soort komt vanaf 1994 voor in Hoek van Holland. Daar heeft de soort zelfs gebroed. Op 15 oktober 2000 werd op de luchthaven van Minneapolis in de Amerikaanse staat Minnesota, een Kerkuil (*Tyto alba*) in de wielbak van een vliegtuig gevonden. De vogel was geringd op 17 juni 2000 op een boerderij in de Wieringermeer door Luuk Smit van Vogelwerkgroep Wierhaven.

Het betreft hier de eerste transatlantische terugmelding van een Nederlandse Kerkuil.

De vogel (freshly dead) was kennelijk op Schiphol in de wielbak beland en 'moved unintentionally by aircraft', aldus de tekst op het terugmeldingsformulier van het Vogeltrekstation.

Toenemende agressie?

Dat Knobbelzwanen (*Cygnus olor*) in staat zijn zich te verdedigen tegen de mensen, is bekend. Maar dat het zover gaat als wordt gemeld door een landelijk dagblad in Noorwegen, is verbazingwekkend. Daar wist een Knobbelzwaan een vrouw van 63 jaar het water van een meer in te trekken en haar vijf meter mee te slepen. Zij werd wel twee keer onder water geduwd. De vrouw wog 70 kg. Na haar redding moest ze voor behandeling van builen en blauwe plekken naar het ziekenhuis. De zwaan werd door de politie doodgeschoten, aldus meldt de Noor Eddie Voss. Of dit het gevolg is van een mutatie, zoals Norman van Swelm aangeeft, lijkt mij sterk. Hoewel de Engelse naam 'Mute Swan' wel suggestief is.

Hoe hoog vliegen vogels?

Met de radartechniek zal dat wel uitgezocht zijn, maar om nu één, twee, drie een antwoord te krijgen op de vraag die Henny van den Heuvel op 8 mei 2001 stelde, lijkt moeilijker. Hij vraagt: 'Hoe hoog vliegen Aalscholvers?' Hij heeft enkele keren een Aalscholver heel hoog zien wegvliegen. Karel Mauer vraagt terecht meer informatie over zijn idee wat 'hoog' is. Een subjectief begrip dat met behulp van maten geobjectiveerd moet worden.

Peter Scholten weet dat er begin april een Boeing 767 van American Airlines kort na de start van vliegveld Charles de Gaulle bij Paris een botsing heeft gehad met een groep Aalscholvers. Deze botsing vond plaats op een hoogte van 12.000 voet, dat is ongeveer 4 kilometer.

Guus van Duin meldt dat 'op de aanvliegeroute (naar de 09-27, de Buitenveldertbaan, recht over

de Bijlmermeer), komen vliegtuigen over de Vijfhoek bij Diemen. Ze zitten daar op zo'n 2000 voet (700 meter). Ik kan me herinneren dat er op 4 oktober 1992 's avonds grote groepen Aalscholvers op de radar van de luchtmacht werden gezien, die met gemak hadden kunnen botsen met het neergestorte vliegtuig van de El-Al. Dit bleek uit de verslaggeving van die ramp op Dierendag. Boven Lelystad zal de hoogte van vliegtuigen op die route met gemak ongeveer 1500 meter zijn. Als ze omvliegen naar een andere baan mogelijk iets hoger.

Overigens is er niets moeilijker dan de afstand tot en de hoogte van overvliegende vliegtuigen te bepalen, laat staan van vogels. Vandaar die ruime hoogteklassen die de Landelijke Werkgroep Vogeltrekellingen (LWVT) gebruikt. Bij onze zomeravondtellingen vanaf de Vijfhoek is de hoogtebepaling ook altijd weer een probleem. Zwarte sterns die twintig minuten opschroeven, voordat ze echt weggaan. Mijn vermoeden is dat dit op zo'n twee kilometer hoogte gebeurt, maar dan zie je ze alleen nog maar met blote oog als ze klonteren. In een lijntje vliend is het een vrijwel onmogelijke opgave dit aan te geven. De grootste hoogtes van vliegende steltlopers kan kilometers meer zijn. Dan zie je ze echt niet meer. Mijn conclusie is dat iedere vogelaar recht heeft op zijn/haar 'portable radar'.

Peter Scholten weet dat de vlieghoogte boven Lelystad maximaal 2 kilometer is. Zou het GPS-systeem hier soelaas kunnen bieden?

Overigens heeft de Vijfhoek in Diemen een eigen website: <http://peneiland.vinden.nl>. Deze geeft over verschillende zaken informatie.

Nijlganzen

Peter van Horssen uit Tricht deed tijdens een inventarisatieronde langs de Lek bij Hagestein een ietwat curieuze waarneming. Een paar Nijlganzen (*Alopochen aegyptiaca*) met 8 pullen in drie verschillende leeftijdsklassen; zes pullen van twee à drie weken; één van één à twee weken en één van hooguit één week oud bijeen.

Hij heeft van Rob Lensink, die al tien jaar lang naar Nijlganzen kijkt, gehoord dat deze twee gevallen had in de afgelopen tien jaar, waarbij tomen met pullen van twee verschillende leeftijden zijn waargenomen.

Dit gedrag is wel bekend van Grauwe Ganzen (*Anser anser*) en Brandganzen (*Branta leucopsis*), maar dit zijn sociale vogels. De Nijlgans staat als zodanig niet direct bekend. Wie weet meer over dit verschijnsel? Gaarne een mailberichtje aan Peter (peter.vanhorssen@wxs.nl).

Arjen Drost, die vier maanden op Spitsbergen onderzoek heeft gedaan aan Brandganzen, schrijft: 'Er worden inderdaad jongen geadopteerd van kleine families door de grotere, omdat dit hun dominantie vergroot (grote families zijn dominant over kleine) en zo kunnen deze families de betere voedselplekken claimen. Dit heeft dus niet echt veel te maken met de kwaliteit van de ouders, want ook experimenteel vergrote families waren dominant over kleinere families. Meer hierover kun je lezen in het artikel van Maarten Loonen: Loonen, M.J.J.E., Bruinzeel, L.W., Black, J.M., Drent, R.H. (1999): The benefit of large broods in Barnacle Geese: a study using natural and experi-

mental manipulations. *Journal of Animal Ecology* 68 (4): 753-768.

Arjen schrijft verder dat hij zich 'echter kan niet herinneren in de vier maanden (twee zomers) dat ik daar rondgelopen heb, ooit een familie te hebben gezien met jongen die zoveel in leeftijd uiteenliepen. Het is echter nog niet helemaal duidelijk (voor zover ik weet) hoe deze adopties precies in hun werk gaan en bij andere soorten kan het uiteraard weer heel anders zijn. Het lijkt mij echter onwaarschijnlijk dat deze situatie is ontstaan door een adoptie, zoals die bij Brandganzen plaatsvindt'.

De URL van Arjan's website is sedert 1999 (het Vogeljaar 99 (3): 110) gewijzigd in: <http://www.natureview.nl/>.

Maarten Verrips wijst erop dat Nijlganzen mogelijk meer verwantschap hebben met Bergeenden (*Tadorna tadorna*) en dat het 'bij Bergeenden niet ongebruikelijk is, dat één ouderpaar de zorg heeft over tomen pulli van verschillende andere ouders en dus mogelijk ook van verschillende leeftijden. Dat kan de waarneming van Peter beter verklaarbaar maken?'

Peter zou ook graag nog waarnemingen willen hebben van Indische ganzen. In *Limosa* 73 (3) heeft hij een artikeltje geschreven over de Indische Gans in Nederland. Hij zoekt echter nog naar (oudere) waarnemingen van Indische Ganzen met pullen, waar, wanneer, hoeveel en hoe oud, waarnemingen van nesten (idem, maar dan met aantal eieren). Ook huidige locaties die niet in het artikel vermeld zijn, zijn welkom. (Peter van Horsen, Lingedijk 104, 4196 HC Tricht, tel. (0345) 574123).

Zingende Roerdompen!

Als een Roerdomp zijn geluid laat horen, dan is dit de zang, zo lijkt mij. Jan Zorgdrager inventariseerde in het Guisveld, nabij Zaandam, en hij hoorde vier Roerdompen 'hoempen'. Eén Roerdomp (*Botaurus stellaris*) vloog in. Nu meent hij dat een van deze Roerdompen een vrouwtje moet zijn. Maar 'hoempen' vrouwtjes Roerdompen is zijn vraag?

De theorie is dat mannetjes zingen om hun territorium te verdedigen of af te palen en dat vrouwtjes dat niet doen. Piet Zomerdijk vertelde eens tijdens een lezing dat bij de Kleine Karekiet (*Acrocephalus scirpaceus*) ook de vrouwtjes zingen. Op zich is het dus interessant om van alle broedvogels te weten of de emancipatie hier zo ver gevorderd is dat er uni-zinggedrag is ontstaan, of juist niet.

Mark Kuiper verwijst naar Cramp's 'Birds of Europe, the Middle East and North Africa' Volume 1 (1977), Oxford University Press, Oxford. Daarin staat dat de vrouwtjes af en toe ingehouden en zachtjes reageren met een 'whamp'. Victoriaans gedrag, zo lijkt mij.

Vanuit Polen schrijft Jerzy Dyczkowski dat er bij Draaihalzen (*Jynx torquilla*), Wielewalen (*Oriolus oriolus*) en bij sommige spechtensoorten mannelijke zowel als vrouwelijke zangers zijn.

Bij Veldleeuwvrieken (*Alauda arvensis*) zingen de mannetjes. De vrouwtjes roepen wel, bijvoorbeeld als ze door een roofvogel worden nagezeten, al-

dus schrijft Andy Mitchell vanuit de Orkney Eilanden.

'Mating on the wing'

Dat vind ik mooi benoemd. Paren in de lucht. Dan gaat het over Gierzwaluwen (*Apus apus*). Adrian Pitches uit Tynemouth heeft het één keer gezien. Dat was rond 18.00 uur en het duurde zeer kort, nog geen seconde. De vogels gierden het uit en klaptten met hun vleugels. Nog enkele waarnemingen worden doorgegeven. Het paren is altijd zeer kort een halve tot één seconde. Het kan dichtbij of zelfs op enkele kilometers van de nestplaats gebeuren. Zelf heb ik dit nog nooit gezien, maar er komen meerdere meldingen naar aanleiding van het verzoek van een Fransman om dit aan hem te melden met plaats en tijdstip. Als u dit leest, hoeft u daar niet meer op te letten. Volgend jaar misschien iets om eens in de gaten te houden.

Visarenden broeden weer

Op 17 mei 2001 kwam dit bericht via het Eurobirdnet. Voor het eerst in 200 jaar is er weer een broedgeval in Engeland. In Schotland was dat al langer het geval. De juiste plek wordt terecht nog niet bekendgemaakt. In Schotland waren er ondanks alle voorzichtigheid toch eierenrovers. Of dat toen gelukt is, weet ik niet meer.

De Amerikaanse Condor heeft eieren

Dat meldde website: www.pacific.fws.gov. In gevangenschap geboren Condors werden losgelaten in Californië en nu blijkt dat ze daar een nest hebben met twee eieren. Op 16 mei werd dit ontdekt bij Greg Austin door twee biologen. Zij zagen twee vrouwtjes bij de nestplek. De vogels zijn zes jaar geleden vrijgelaten.

Condors komen in de Verenigde Staten al voor sinds prehistorische tijden, maar in 1967 was hun aantal zover afgenomen dat er een beschermingsplan werd opgesteld. De oorzaken van de achteruitgang zijn niet eenduidig. Loodvergiftiging wordt als een van de voornaamste factoren genoemd. In 1982 waren er nog maar 22 Condors in het wild over. Toen startte men met het verzamelen van eieren en kuikens om vanuit gevangenschap een herintroductie te bewerkstelligen. Juist op tijd, want in 1984 telde men nog maar 15 Condors in het wild.

Het doel van het herintroductieproject is de twee Condorpopulaties in Californië en Arizona weer op peil te brengen. Men denkt dan aan 150 vogels in elk van de twee gebieden en ten minste 15 broedparen. Op dit moment leven er 28 in gevangenschap geboren vogels weer in het wild.

Wie foto's en andere informatie wil kan terecht op:

<http://ens.lycos.com/ens/may2001/2001L-05-21-09.html>.

Op 29 juni 2001 schreef Inge Svoboda mij om 6.00 uur 's morgens:

'Ik hoop dat dit niet jouw eerste mailtje op de vroege morgen is. Ik heb net teleurstellend nieuws op TV gehoord. De vogel uit het eerste en misschien enige Condorei, dat uitgekomen is, is dood. Kennelijk ten gevolge van verwarring tussen de twee moeders die hun ei in hetzelfde nest gelegd

hadden. Beide vrouwtjes waren kennelijk van het nest af. De eerste die terugkwam, was niet de moeder en de theorie is dat dit vrouwtje het 'jong' als een vreemdeling in haar nest beschouwde. Heel triest. Maar misschien dat het tweede ei nog niet uitgekomen was? Er is dus nog enige hoop. Om mij te troosten meldt zij verder: 'Daartegenover een positief bericht betreffende de Spix Ara. Volgens Mark Van Putten (president van de 'National Wildlife Federation') zijn er verwante wilde Ara's die de in gevangenschap levende Kleine Blauwe Ara's in het wild kunnen opvoeden. Dus een kleine mogelijkheid van een terugkeer van de kleine blauwe Ara's naar hun eigen omgeving?' Aldus onze correspondentente uit Californië, Inge Svoboda.

Vogelmaatje

Birdingpal noemt de Noor Knud Rasmussen vogelaars die iemand zoeken in een bepaald gebied om hen wegwijs te maken in locale vogelsoorten. Dit initiatief werd een jaar geleden genomen door Knud via de Global Birding Club. Regelmatig plaatst iemand een bericht in een van de vogelinternet groepen en daarbij gaat het dan om informatie. Dat kan via verslagen van trips, maar ook door het aanbod met iemand op pad te gaan. Daarbij kunnen leuke contacten ontstaan. In de Verenigde Staten is het heel gebruikelijk dat vogelaars hulp aanbieden, zo heb ik begrepen via het blad 'Birding'.

Mocht u geïnteresseerd zijn ga dan naar: <http://www.birdingpal.com>, alwaar u verdere informatie vindt.

Onlangs had ik zelf een heel plezierige ervaring met Agustín Carriquiry uit Uruguay. Deze voorzitter van Birdlife International aldaar was hier voor een conferentie over Energie. Hij neemt altijd een of twee dagen om daarna nog even vogels te kijken. Hij ging met de Club van Vogelkundigen mee die hun 90-jarige bestaan vierden en hij had een prachtige dag. Aanbevolen dus.

Actie

Acties tegen het vangen van en schieten op vogels blijven in Malta noodzakelijk. De actie hoeft niet enorm te zijn voor ons. Een e-mailbericht naar verantwoordelijke autoriteiten geeft al aan dat het gedrag op dit eiland met betrekking tot de vogels moet veranderen. Via de website van het gebundelde Maltaprotest kunt u verder informatie krijgen, uw naam opgeven, zodat men deze mag gebruiken om e-mails te sturen, of aanbieden mee te helpen. Het adres: <http://proaction.tripod.com/malta/>.

En dan te bedenken dat er in 'Wiek en Sneb' in 1956 al aandacht werd gevraagd voor deze problematiek!

Reacties van lezers

Serendipiteit

'Tijdens mijn veertiendaags verblijf in Nederland in de tweede helft van mei, bracht ik een week in Zoutelande door. Op een van mijn eerste fiets-tochtjes reed mijn broer voorop. Natuurlijk zag ik juist toen een 'vreemde' vogel die door m'n broer opgejaagd werd. De GISS (General Impression Size and Shape) van de vogel deed me denken aan een Merel. Het enige probleem was dat hij grote witte vlekken rondom z'n ogen en rondom de schouders had. Een speurtocht in Lars Jons-son leverde niets bevredigends op. Twee dagen later reden we op ongeveer dezelfde tijd dezelfde route. Deze keer besloot ik voorop te rijden. Gelukkig was dezelfde vogel samen met een mannetjes Merel op dezelfde plaats aan het foerageren. Er was deze keer geen twijfel mogelijk, het was een Merel met gedeeltelijk albinisme. Op zich niet zo ongewoon, maar voor mij een speciale ervaring. En... enkele dagen later las ik Het Vogeljaar (48) 5, 213 (mij heel toevallig door Peter Meijer opgestuurd), en daar stond een artikel over juist zo'n soort vogel: Marginale merel-mannetjes!

Aldus Inge Svoboda uit Californië. Ik mailde haar wat informatie over zangvogels en kreeg zo schriftelijk contact.

Naar aanleiding van aflevering 26 (het Vogeljaar 49 (2), 81) schrijft dezelfde Inge Svoboda uit Berkeley, Californië:

'Hierbij een reactie op het stukje onder 'Mannentaal' dat speciaal mijn aandacht trok. Als vrouw van middelbare leeftijd, die al ruim 32 jaar in Amerika woont, was het ook mij opgevallen dat in Nederland hoofdzakelijk mannen actief leken te zijn in het vogelwezen. Ik heb weliswaar nog nooit met een groep gevogeld in Nederland, maar ik was grotendeels mannennamen tegengekomen in m'n Internet zoektocht naar vogelinformatie over Nederland.

Omdat m'n eigen vogelervaring hoofdzakelijk in Californië is, kan ik niet met zekerheid zeggen dat mijn observaties ook voor de rest van de Verenigde Staten gelden. Maar hier volgt dus m'n persoonlijke indruk. Zelf ben ik pas ongeveer 15 jaar geleden heel langzaam met vogelen begonnen. Ik voel me ook nu nog steeds een beginner, ondanks dat ik sinds een jaar of 5 deelneem aan diverse vogeltellingen. Ook volg ik zo nu en dan een vogelcursus. Ik behoor tot die groep 'oudere dames' waar Jan Hein van Steenis het over had, die vaak in groepjes, maar ook regelmatig alleen (gewapend met een schel alarm) vogels gaat kijken en tellen. Tijdens deze tellingen, de vogelwandelingen en bij de cursussen zijn er meestal twee keer zoveel vrouwen aanwezig als mannen. Ook de zeer actieve vogelorganisaties hebben soms meer vrouwen in het bestuur dan mannen. Mijn persoonlijke verklaring hiervoor is dat mannen in het algemeen niet graag om inlichtingen vragen (ze rijden liever drie keer een rondje dan dat ze meteen bij een benzinstation vragen naar een bepaald adres). Ze willen liever hun eigen kennis verzamelen. Ze hebben misschien ook minder behoefte aan de gezelligheid die vrouwen uit deze vogelbezigheden halen.

Tegenover de dominantie van vrouwen in bovengenoemde sectoren staan echter andere observaties. Ook in de Verenigde Staten domineren mannen in die gebieden waar veel vogelexpertise is vereist. Bij het geven van vogelcursussen, het leiden van plaatselijke vogelwandelingen, bij beroepsgidsen voor reisorganisaties die zich specialiseren in vogeltochten, schrijvers van vogelboeken, enz. En inderdaad het lijkt erop, dat dit opmerkelijke verschil wordt veroorzaakt, doordat deze experts al als kleine jongetjes of alleen of met een ouder gingen vogelen. Ditzelfde geldt overigens ook voor de meeste vrouwelijke vogel-experts. Ook zij waren meestal van jongsaf aan al in vogels geïnteresseerd. Jan Hein van Steenis' verklaring 'dat ouders hun zoonnetjes rustig in hun eentje door bossen en polders laten fietsen' is heel aannemelijk. Daar komt nog bij dat er nog steeds een groot verschil bestaat in de rollen die mannen en vrouwen in onze maatschappij spelen. Ondanks de grote toename in tijd die mannen aan hun gezin en het huishouden besteden, zijn de vrouwen nog steeds hoofdzakelijk verantwoordelijk voor het huishouden, de verjaardagen, het bijhouden van feestdagen en het nalopen van de kinderen. En aangezien ze nu ook vaak buitenshuis werken houden ze weinig tijd over voor tijdroerende hobby's, zoals vogelen. Als het meedoen aan de Kerstvogeltellingen een aanwijzing is en ik kijk naar de jonge mensen die hieraan deelnemen, dan zal de komende generatie vogel-experts hoofdzakelijk toch weer uit mannen bestaan. De thesis van Pieter Wijngaarden dat het verschil te verklaren is 'als een overblijfsel uit vroeger tijden' is misschien niet zo ver bezijden de waarheid?'

Een volgende reactie op 'Mannentaal' komt van Yolande de Kok uit Eindhoven.

'Ik kijk al heel wat jaren naar vogels en ik wil als vrouw graag reageren op de diverse verklaringen die in het Vogeljaar 49 (2), 81 onder het kopje 'Mannentaal' worden gegeven voor het feit dat je zo zelden een vrouw met een verrekijker ziet.

De evolutiejachttheorie (mannen hebben zich door de evolutie heen ontwikkeld tot jagers, vrouwen tot verzamelaars) lijkt mij onhoudbaar. Hoe zou een man immers, langs biologische weg, tot jagen (of vogels kijken) worden aangezet? Via overgeërfde genen? Dan zou dat genenbestand ook onder vrouwen moeten voorkomen. Langs hormonale weg? Testosteron die de agressie en expansiedrift aanwakkerd? Ook dat is niet waarschijnlijk. Vogelaars zijn in de regel toch niet de meest agressieve mannen. Is het dan toch cultureel bepaald? Vrouwen hebben als kind nooit het veld in gemogen en gaan later ook nooit meer? Maar waarom dan wel om planten te verzamelen? Niets is zo gevaarlijk als voorovergebogen over een mosje niet buiten je eigen loepje durven kijken en niet zien wie je langs alle kanten kan naderen. Vrouwen die zich wel van jongsaf aan buiten wagen, hebben juist geleerd altijd waakzaam te zijn, om zich heen te kijken, tot aan de horizon. Deze eigenschap komt prima van pas bij het vogels kijken. Het gezelschap van handen, waar veel vrouwen van genieten, maakt het buitenzijn nog veiliger'.

Dat mannen vaker het veld in lopen om vogels te bekijken, heeft niets met het veld te maken, waar ze zich beter in zouden wagen dan vrouwen, maar alles met de vogels. Wie de vraag wij beantwoorden, zal ook een idee moeten hebben waarom het altijd mannen zijn die duiven melken en die kanaries fokken'.

Johan Barth schrijft naar aanleiding van aflevering 26 van deze rubriek (het Vogeljaar 49 (2), 83 het volgende over 'vissende' Blauwe Reigers (*Ardea cinerea*).

'Toen in april de eerste lichte Meerkoetjes geboren was, werd mijn aandacht getrokken door een hevig alarmerende Meerkoet. Toen ik keek zag ik een Blauwe Reiger nogal vreemde capriolen uithalen in een poging een jonge Meerkoet te bemachtigen. De vogel hing zwaar klapwiekend boven de sloot te bidden en probeerde met zijn snavel de jongen uit het water te plukken. Ik kan me niet herinneren eerder een biddende Blauwe Reiger gezien te hebben. Het was in ieder geval een maf gezicht. Veel succes had hij niet. De reiger was niet wendbaar genoeg om de wegduikende en wegsnellende jongen te pakken te krijgen'.

Websites

De website van 'Dutch Birding Association' is vernieuwd. Het adres: <http://www.dutchbirding.nl>

De Website van trektelepost Parnassia is verhuisd: <http://www.vwgzkl.nl/parnassia>.

Vakantiegangers naar Afrika die willen weten welke soorten in een bepaald gebied voorkomen, kunnen zoeken op: <http://www.birding-africa.com>. Ook de site van Dirk Raes, waar alle informatie over ringen gevonden kan worden, is van adres veranderd: <http://www.cr-birding.be>.

De website van de Avifauna Groningen

De Vereniging Avifauna Groningen is er voor vogelstudie en vogelbescherming in de provincie Groningen. De Vogels van Groningen (Wolters-Noordhoff/Bouma's Boekhuis bv 1983) en de 'Vogelatlas van Groningen' (Avifauna Groningen 1992) zijn publicaties die dankzij dit samenwerkingsverband tot stand zijn gekomen en er is ook meer informatie op de website te vinden.

De URL: <http://www.avifaunagroningen.nl>. Het wordt natuurlijker steeds interessanter en de voortschrijdende techniek helpt hier behoorlijk bij. Wie deze site opzoekt, wordt geconfronteerd met een prachtige zonsopgang, ganzen die langs het zwerk vliegen en vervolgens komen de teksten in beeld.

De site is er voor 'Vogelaars en en Vogelstudie'. Het hoofdmenu wordt automatisch geladen. 'Flash' is daar goed voor. Nieuwere computers hebben deze mogelijkheid. Werken met de technieken van 'Flash' geeft de mogelijkheid veel zaken interactief te maken. Webmaster Henk de Lange bouwt de site op met behulp van 'Dreamweaver 3.0'. Hij werkt als systeembeheerder op een scholengemeenschap in Veendam. Hij kijkt naar vogels en doet mee aan diverse activiteiten.

In het hoofdmenu zien wij een Grauwe Kiekendief telkens van links naar rechts vliegen. Dat men voor deze soort heeft gekozen, lijkt voor de hand te liggen. Ben Koks heeft de afgelopen jaren re-

gelmatig verslag gedaan van de positieve ontwikkelingen bij deze soort. In het vorige nummer van het Vogeljaar werd ook het 'Soortbeschermingsplan Grauwe Kiekendief' genoemd.

De website heeft pagina's met nieuws, waarnemingen (goed actueel), fenologie, foto's, een prik-bord, informatie over het blad 'De Grauwe Gors' en ook de ranglijst van de Groninger vogelaars wordt genoemd. Martin Olthoff (ontdekker van de Lachmeeuw (*Larus atricilla*) in 1997 in de stad Groningen) staat met 320 soorten op de eerste plaats. De lijst is echter van 7 juni 2000, dus er kan iets in de rangorde veranderd zijn.

Het leuke is dat elke site in een apart raam wordt herhaald. Daarbij kun je dan zien of er recente ontwikkelingen zijn. Zo zag ik dat er op Rottumerplaat een Witkeelgors (*Zonotrichia albicollis*) was gezien op 30 april 2001. Bij aanvaarding door de Commissie is dit het vijfde geval voor Nederland. Leuke ontdekking op het internet dus.

Het verenigingsblad 'De Grauwe Gors' komt vier keer per jaar uit. Welke artikelen er in staan, vindt u terug op de website. Kortom, er valt weer heel wat informatie te verzamelen via deze site. En natuurlijk is er ook aandacht voor andere sites via de links. De moeite waard om te bezoeken.

birdingzeeland.nl

Als je niet af en toe wat kapsones hebt, dan val je niet op. En voor een website is dat wel een voorwaarde. De eerdere aanduiding met 'Vogelwerkgroep Walcheren' was niet zo 'sophisticated', zoals de Engelsen dat zo fraai zeggen. Niettemin worden wij welkom geheten op de homepage en dit wordt de website van de 'Vogelwerkgroep Walcheren' genoemd.

In mei moet je deze website wel bespreken. Want naast de trekteleposten van 'Westkapelle' en 'De Nolle', die alle twee op Walcheren te vinden zijn, krijgt de telpost 'Breskens' hier ook alle terecht aandacht. Kijk dus op:

<http://www.birdingzeeland.nl>.

Vrij actueel wordt er van Breskens bijgehouden wat hier zoal langsvliegt. Niet altijd up-to-date, maar dat moeten wij webmaster Gerard Troost en zijn leveranciers vergeven. Als er zoveel langsvliegt en je moet al die gegevens weer verwerken, dan heb je niet altijd nog zin en tijd om de actualiteit onder te brengen in de waan van de dag. Bovendien het kost gewoon veel tijd om dit te doen. Zeker als er meerdere tellers actief zijn. De homepage is logisch opgebouwd. De knoppen verwijzen naar: 'What is new', 'VWG Walcheren', 'Telpost Breskens', 'Andere telposten', 'Waarnemingen', 'Vogelboeken', 'Gebieden' en natuurlijk een pagina met 'links'.

Elke knop omvat een rolmenu en zo weet ik dat het blad van de vogelwerkgroep 't Zwelmpje' heet. Een gedeelte van de inhoud van dit blad staat op de site. Ook andere wetenswaardigheden, zoals een kaart met vogelgebieden op Walcheren, kun je er vinden.

Gerard Troost is de webmaster. Hij bouwt de site op met behulp van het programma 'Frontpage 2000' en hij gebruikt 'Notepad' om de HTML-teksten te programmeren. Hoewel Gerard programmeur is, wist hij aanvankelijk niets van de specifieke taal (HTML) die nodig is om iets op een website te zetten. Gerard kijkt nu twee jaar naar

vogels en hij is regelmatig op Breskens te vinden. Bij de telpost Breskens zijn er verwijzingen naar die prachtige samenvattingen van één of twee jaar, waarin Peter Meininger, Pim Wolf en Sander Lilipaly de regelmatige samenstellers zijn. De boekjes zijn te bestellen door het overmaken van f 8,- op giro 76442 t.n.v. Peter Meininger te Vlissingen. Vermeld wel welk jaar (1996, 1997 of 1998-1999) u wilt hebben. Zelf zoek ik nog het boekje van 1995, dus mocht u dat hebben, dan houd ik mij aanbevolen.

Een andere service die geboden wordt, is het aan- geven van de windrichting en de snelheid, de weersverwachting en dienstregeling van de boot tussen Vlissingen en Breskens.

U kunt ook allerlei foto's vinden op een aparte bladzijde.

Een mooie informatieve site voor allen die de delta in gaan en het wagen de Zeelandbrug over te ste- ken.

De Club van Nederlandse Vogelkundigen

De Clubleden steken al jaren met veel plezier de Zeelandbrug, zowel als de Westerschelde over. In het goede seizoen, hopen wij op goed trek- weer, als wij een van de twee jaarlijkse vogelwee- kenden in Nederland houden. In 2001 was het voorjaarsweekend weer eens in Breskens.

In het 90-jarige bestaan dat de Club op 22 mei 2001 vierde, mag ik even aandacht vragen voor de website van de Club. De webmaster ben ik dit keer zelf. Met Frontpage 2000 en de hulp van mijn zoon Paul is er een site ontstaan, waarop u in ieder geval kunt lezen hoe de Club is ontstaan,

wat de Club is, wil en doet.

Ook vindt u er de agenda voor de komende Club- vergadering met daarbij wie er een lezing komen houden. Twee keer in het jaar is er een vergade- ring in Amsterdam. Introcés zijn altijd welkom. Van de vergadering staat er een kort verslag op de website en, voor zover beschikbaar, enkele foto's. Van de excursies zijn er foto's te vinden.

Een internationale pagina geeft aan dat de Club- leden contacten onderhouden met vogelaars in de wereld. Dit mede dankzij de reizen die som- mige leden maken.

Bezoekt u eens: <http://members.tripod.com/club- vanvogelkundige>.

En heeft u vanuit het verleden zaken die over de Club gaan, zoals jaarberichten, verslagen, foto's enzovoort, dan houd ik mij aanbevolen. Wij willen een boekje schrijven met de geschiedenis van de Club.

Mocht u mij op zaken willen attenderen of naar aanleiding van bovenstaande reageren:

■ P.C. Meijer, Bakboordlaan 3, 3448 KG Woerden. Telefoon: (0348) 43 19 05; fax: (0348) 43 02 16. E-mail adres: meijerpc@worldonline.nl. Mijn website vindt u op: <http://members.tripod.com/pcmeijer/index.html> De homepage van 'het Vogeljaar' vindt u op: <http://home.wxs.nl/~rkole/vj.htm>, het e-mail adres is smeets.foto@hetnet.nl.

Dia's Vogelkalender 2003

Inzendingen van dia's voor de Vogelkalender 2003 gelieve men **vóór 24 november 2001** te zenden aan ondergetekende. Afbeeldingen van vogelsoorten die de afgelopen vijf jaar reeds op de Vogelkalenders stonden, worden voor het jaar 2003 niet opgenomen. De algemene voorwaarden en een volledige lijst welke dia's niet moeten worden ingezonden, kan men bij onderge- tekende per briefkaart of per e-mail aanvragen.

■ Wim Smeets, Bachlaan 111, 3752 HG Bunscho- ten, (033) 298 31 47, E-mailadres: smeets.foto@hetnet.nl

Vogeljaar - Vogelfotoparade 2001, dit jaar in kleur

De jaarlijks door de Stichting Het Vogeljaar ge- houden traditionele vogelfotowedstrijd is ook voor 2001 weer uitgeschreven. De wedstrijd geeft de lezers een indruk van de resultaten van het werk van de beste Nederlandse en Bel- gische vogelfotografen. Actiefoto's hebben de voorkeur. Voor deze fotowedstrijd kunnen uitslui- tend **kleurenfoto's** worden ingezonden en wel

maximaal vijf foto's per inzender. Het formaat van de foto's moet minimaal 13 x 18 cm en per- tinent niet groter dan 20 x 28 cm zijn en de fo- to's moeten voorts op glanzend papier zijn af- gedrukt. De foto's mogen niet reeds eerder el- ders zijn gepubliceerd.

Er zullen drie prijzen worden toegekend, te we- ten:

1 ste prijs f 750,-, 2de prijs f 450,- en 3de prijs f 300,-.

Bij de beoordeling van de inzendingen zal de redactie zo mogelijk worden bijgestaan door en- kele bekende vogelfotografen. De bekroonde foto's zullen worden gepubliceerd in één van de eerstvolgende nummers die zullen verschijnen na de prijsuitreiking. Bovendien kunnen daarbij eventueel nog enkele foto's worden afgedrukt die grote waardering kregen van de jury. Inzen- dingen voor deze fotowedstrijd moeten **vóór 24 november 2001** in het bezit zijn van **Wim Smeets, Bachlaan 111, 3752 HG Bunschoten, (033) 298 3147.**

Elke inzender ontvangt bericht van ontvangst van zijn/haar inzending.